

Poznań, ... 21 SIE. 2012

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

FE-IV.431.14.2012.8

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), w dniach od 21 do 29 czerwca 2012 r. została przeprowadzona w Urzędzie Gminy Babiak kontrola w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011” na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej Babiak-Brdów nr G-492522 i G-492595 na odcinku 3,715 km”.

Czynności kontrolne przeprowadził, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego Nr 307/12 z 8 czerwca 2012 r., zespół kontrolerów w składzie: Włodzimierz Kasprzycki – starszy specjalista w Wydziale Zarządzania Funduszami Europejskimi Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, jako przewodniczący zespołu, Agata Żabierek - inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr FE-IV.431.14.2012.3 z dnia 8 czerwca 2012 r., a przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 6/2012.

Celem kontroli było potwierdzenie zrealizowania inwestycji zgodnie z umową Nr 1/10 z dnia 7 kwietnia 2010 r. o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa zadania pn.: „Przebudowa drogi gminnej Babiak-Brdów nr G-492522 i G-492595 na odcinku 3,715 km”, (zwanej dalej „*umową o dofinansowanie*”), zmienioną aneksem Nr 1 z dnia 10 czerwca 2010 r., aneksem Nr 2 z dnia 17 września 2010 r. i aneksem nr 3 z dnia 10 stycznia 2012 r. oraz ocena prawidłowości wykorzystania dotacji w kwocie 744.300,00 zł. Kontrolą został objęty pełny okres realizacji zadania (tj. przedsięwzięcia inwestycyjnego) - od zdarzenia polegającego na zaplanowaniu inwestycji, poprzez jej realizację, rozliczenie

zadania pod względem finansowym i ewidencji wytworzonego środka trwałego do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Wojewoda Wielkopolski pozytywnie ocenia wykonane w ramach umowy o dofinansowanie zadanie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- wykonanie inwestycji zgodnie z umową o dofinansowanie i osiągnięcie założonych efektów rzeczowych,
- finansowanie zadania zgodnie z zasadami wydatkowania środków publicznych, określonymi ustawą o *finansach publicznych*, w tym przestrzeganie zasady gospodarności,
- wyłonienie wykonawcy zadania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.), zwanej dalej „uPzp”.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Niewyodrębnienie ewidencji księgowej dla środków otrzymanych z dotacji.
2. Brak projektu organizacji ruchu.
3. Nieinformowanie Wojewody Wielkopolskiego o zmianach w trakcie realizacji zadania - nie wykonano zatoki postojowej dla 4 samochodów osobowych, natomiast wykonano w tym miejscu chodnik i dodatkowy wjazd na cmentarz, ustawiono 56 znaków drogowych, podczas gdy we wniosku wskazano ustawienie 34 znaków.
4. Nierzetelny ostateczny odbiór robót skutkujący akceptacją jako należycie zrealizowanych prac, które faktycznie nie zostały wykonane, a w dalszej konsekwencji - wypłaceniem wykonawcy umówionego wynagrodzenia za pełen zakres robót objętych kontraktem.

Ad. 1

W trakcie kontroli ustalono, że nie została wyodrębniona ewidencja księgowa konta 130 - „*Rachunek bieżący jednostek budżetowych*”, tj. dla środków otrzymanych z przedmiotowej dotacji.

Poproszony o wskazanie przyczyny wykazanej nieprawidłowości Skarbnik Gminy Babiak oświadczył: „*Nie utworzyłam odrębnych kont rachunkowych w księgach organu sądząc, że wyodrębnienie ewidencji w jednostce jest wystarczające i wypełni postanowienia umowy o dofinansowanie*”.

Ad. 2

W trakcie kontroli ustalono, że Beneficjent nie posiada zatwierdzonego projektu organizacji ruchu dla przebudowanego odcinka drogi. Zgodnie ze złożonym 25 czerwca 2012 r. przez Wójta Gminy Babiak wyjaśnieniem, z uwagi, iż po wykonaniu drogi gminnej Babiak - Brdów był modernizowany przejazd kolejowy, którego przebudowa mogła spowodować zmianę w stałej organizacji ruchu, zatwierdzenie projektu stałej organizacji ruchu Gmina Babiak odłożyła na termin późniejszy. W wyniku przeprowadzonej modernizacji nie nastąpiła zmiana w projekcie i stąd w dniu 25.06.2012 r. złożono wniosek do Starosty Kolskiego o zatwierdzenie.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. *w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem* (Dz. U. Nr 177, poz. 1729), podstawą do wprowadzenia organizacji ruchu na nowo wybudowanej drodze lub jej zmiany na drodze istniejącej jest zatwierdzenie organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem. Jednocześnie w § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia wskazano, iż zatwierdzona stała organizacja ruchu, związana z budową lub przebudową drogi albo z budową dojazdu do obiektu przy drodze, stanowi integralną część dokumentacji budowy. Tak więc ustawienie (przestawienie) jakichkolwiek znaków drogowych powinno być poprzedzone zatwierdzeniem organizacji ruchu.

Ponadto w trakcie wizji lokalnej w terenie stwierdzono ustawienie przy drodze znaku niezgodnego z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. *w sprawie znaków i sygnałów drogowych* (Dz. U. Nr 170, poz. 1393).

Ad. 3

Podczas wizji lokalnej w terenie stwierdzono niewykonanie zatoki postojowej po prawej stronie drogi, przed skrzyżowaniem z drogą wojewódzką nr 270 w m. Brdów.

Stwierdzono także rozbieżności pomiędzy zapisami wniosku o dofinansowanie przebudowy drogi lokalnej w ramach programu wieloletniego pod nazwą „*Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011*” wynikającego z aneksu nr 2 z dnia 17 września 2010 r. a *Tabelą elementów rozliczeniowych do odbioru ostatecznego* stanowiącego integralną część protokołu nr 20/2010 z dnia 24 września 2010 r. ostatecznego odbioru robót, a mianowicie:

- 1) zgodnie z pkt. 2.1 ww. wniosku w ramach przebudowy drogi miało zostać wykonane oznakowanie pionowe – 34 sztuki, natomiast zgodnie z *Tabelą elementów rozliczeniowych*

do odbioru ostatecznego roboty obejmowały wykonanie pionowych znaków drogowych (poz. 77, poz. 80) – 56 sztuk, wykonanie słupków do znaków z rur stalowych (poz. 76, poz. 79) - 42 sztuki.

W dniu 25 czerwca 2012 r. Wójt Gminy Babiak wyjaśnił, iż: „(...) We wniosku były wpisane 34 znaki drogowe, gdyż pierwotnie planowano do dofinansowania odcinek drogi Babiak - Brdów do drogi wojewódzkiej nr 270, bez odcinka drogi G-492595. Po konsultacjach z komórką Wojewody wdrażającą NPPDL do wniosku o dofinansowanie dopisano także ww. odcinek. Powstał projekt stałej organizacji ruchu zawierający 56 znaków drogowych, które wykonawca wykonał, ale nie zmieniono tego we wniosku o dofinansowanie”.

- 2) zgodnie z pkt. 2.1 ww. wniosku przebudowa drogi miała polegać, między innymi, na utworzeniu 75 miejsc postojowych i zjazdów umocnionych o powierzchni 1294 m² z kostki brukowej o gr. 8 cm na podbudowie z mieszanki betonowej B-15, natomiast w trakcie wizji lokalnej stwierdzono, iż faktycznie wykonano 71 miejsc postojowych.

Zgodnie z Tabelą elementów rozliczeniowych do odbioru ostatecznego na wydatki związane z utworzeniem 4 miejsc postojowych (68,95 m²) składają się:

- koryta gł. 30 cm wykonywane w gruntach kat. II - IV na poszerzeniach jezdni lub chodników (poz. 40) - 206,85 zł,
- warstwy podsypkowe piaskowe zagęszczenie mechaniczne o gr. 5 cm (poz. 41) - 34,48 zł,
- podbudowy na poszerzeniach z mieszanki betonowej B-15, pielęgnacja piaskiem i wodą, grubość 15 cm (poz. 42) - 2.171,92 zł,
- nawierzchnie z kostki brukowej betonowej grubość 8 cm grafitowej, układanej na podsypce cementowo-piaskowej (poz. 43) - 3.447,50 zł.

Łączna wartość niezrealizowanych prac wynosi **5.860,75 zł netto / 7.150,11 zł brutto**.

W dniu 25 czerwca 2012 r. Wójt Gminy Babiak wyjaśnił, że: „(...) cztery miejsca parkingowe zgodnie z dokumentacją projektową zostały zlokalizowane w obrębie skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 270, co zagrażało bezpieczeństwu podczas włączania się do ruchu zamieniono miejsca parkingowe na chodnik o tej samej powierzchni tj. 63 m² (...) Ponadto w obrębie bramy wjazdowej na cmentarz wykonano w granicach pasa drogowego wjazd na cmentarz i schody o łącznej powierzchni 42 m² z kostki brukowej. W związku z tym inwestycja została wykonana w całości”.

Zgodnie z § 11 umowy o dofinansowanie, Beneficjent był zobowiązany do zgłaszania zmian dotyczących realizacji zadania. Gmina Babiak nie poinformowała Wojewody

Wielkopolskiego o zaniechaniu wykonania 4 miejsc parkingowych. Również w sprawozdaniu z realizacji zadania, Beneficjent nie ujawnił niewykonania 4 miejsc parkingowych o powierzchni 68,95 m² (wskazał na wykonanie zadania w pełnym zakresie, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie).

Ad. 4

W § 11 ust. 6 pkt 2 umowy Nr 1/ZFU-4/10 zawartej w dniu 8 kwietnia 2010 r. pomiędzy Gminą Babiak a Przedsiębiorstwem Robót Drogowo-Mostowych S.A. wskazano: „Wymaga się, aby zakres, wartość robót koniecznych/zamiennych i termin wykonania zostały określone Protokółem robót koniecznych/zamiennych” potwierdzonym przez inspektora nadzoru i zatwierdzonym przez Zamawiającego, który będzie stanowił podstawę do zmiany niniejszej umowy (...)”.

Wobec ujawnienia w czasie kontroli, iż wykonawca zrealizował o 24 m² powierzchni parkingu z kostki brukowej mniej niż wskazano w Tabeli elementów rozliczeniowych do odbioru ostatecznego, w dniu 25 czerwca 2012 r. Wójt Gminy Babiak skierował do wykonawcy prośbę o wyjaśnienie przyczyn ww. rozbieżności. Z wyjaśnień złożonych w dniu 27 czerwca 2012 r. przez przedstawiciela Wykonawcy wynika, iż „(...) na etapie obmiaru powykonawczego nastąpiła pomyłka pisarska i pozostawiono pomyłkowo n/w pozycje kosztorysowe bez korekty ilości zawyżając ich ilość o 24 m². Zawyżeniu uległy pozycje:

- pozycja 43 – 24 m² x 50,00 = 1.200,00 zł

- pozycja 42 – 24 m² x 31,50 = 756,00 zł

- pozycja 41 – 24 m² x 0,50 = 12,00 zł

- pozycja 40 – 24 m² x 3,00 = 72,00 zł

co daje łączną wartość netto – 2.040,00 złotych, brutto – 2.509,20 złotych, skutkiem czego o tyle została zawyżona wartość kwoty do odbioru i zapłaty przez Zamawiającego”.

Ponadto, w Tabeli elementów rozliczeniowych do odbioru ostatecznego wskazano, iż zrealizowane zostało mechaniczne ścięcie łącznie 111 drzew wraz z karczowaniem pni (97 drzew o średnicy pni 56-65 cm i 14 drzew o średnicy pni 46-55 cm).

Na podstawie decyzji Starosty Kolskiego z dnia 17 kwietnia 2008 r. udzielono Wójtowi Gminy Babiak zezwolenia na usunięcie 65 sztuk drzew, w tym: 2 grusz, 5 wierzb, 6 topoli oraz 52 lip.

Zważywszy na rozbieżność pomiędzy ilością ściętych drzew wykazanych w Tabeli a ilością drzew, które - zgodnie z ww. decyzją mogły być ścięte, odebrano wyjaśnienia Wójta Gminy Babiak. W dniu 26 czerwca 2012 r. Wójt Gminy Babiak wyjaśnił, iż: „ (...) usunięto 65 szt.

drzew zgodnie z Decyzją Starosty Kolskiego z dnia 17.04.2008 r. nr Oś.6131-24/08. Pozyskane drewno zostało przeznaczone na wykonanie rzeźb oraz sukcesywnie jest przeznaczane na opał. (...)”.

Pismem z dnia 28 czerwca 2012 r. Wójt Gminy Babiak zwrócił się wykonawcy o wyjaśnienie ujawnionej w trakcie kontroli rozbieżności. W dniu 28 czerwca 2012 r. przedstawiciel wykonawcy wyjaśnił: „(...) na etapie obmiaru powykonawczego pomyłkowo nie wprowadzono korekty ilości w n/w pozycjach kosztorysowych co spowodowało zawyżenie ilości ścinania drzew z karczowaniem pni łącznie o 46 sztuk.

Zawyżeniu uległy pozycje:

1. Droga 492522

- pozycja 3 d.1.1. 41 szt. x 100,00 = 4.100,00 zł
- pozycja 4 d.1.1. 23,78 m-p x 10,00 = 237,80 zł
- pozycja 5 d.1.1. 79,95 m-p x 5,00 = 399,75 zł
- pozycja 6 d.1.1. 61,50 m³ x 10,00 = 615,00 zł

2. Droga 492522

- pozycja 8 d.1.2. 5 szt. x 100,00 = 500,00 zł
- pozycja 10 d.1.2. 2,90 m-p x 10,00 = 29,00 zł
- pozycja 11 d.1.2. 9,75 m-p x 10,00 = 97,50 zł
- pozycja 12 d.1.2. 7,50 m³ x 15,00 = 112,50 zł

co daje łączną wartość netto - 6.091,55 złotych, brutto – 7.492,61 złotych, skutkiem czego o tyle zawyżona została wartość kwoty do odbioru i zapłaty przez Zamawiającego”.

W konsekwencji powyższych ustaleń kwota wydatków poniesionych na realizację zadania winna zostać umniejszona o kwotę 14.581,80 zł, na którą składają się:

- kwota 7.150,11 zł (5.860,75 zł netto) odpowiadająca wartości utworzenia 4 miejsc postojowych o łącznej powierzchni 68,95 m²,
- kwota 7.431,69 zł (6.091,55 zł netto) odpowiadająca wartości mechanicznego ścięcia 46 sztuk drzew.

Powyższe ustalenia i oceny prowadzą do wniosku, że na realizację zadania Beneficjent prawidłowo wykorzystał dotację celową z budżetu państwa w kwocie 737.022,64 zł (50% kosztów kwalifikowanych 1.474.045,28 zł).

Na podstawie umowy Nr 1/10 z dnia 7 kwietnia 2010 r. beneficjent otrzymał dotację w wysokości 744.300,00 zł.

Wobec powyższego beneficjent zobowiązany jest do zwrotu pobranej w nadmiernej wysokości części dotacji w wysokości 7.277,36 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*.

W toku kontroli badaniu poddano przedłożone dowody zestawione w spisach stanowiących załączniki od 1 do 4 oraz pisemne wyjaśnienia i oświadczenia (załączniki 10-16).

Tabela 1. Wykaz załączników:

Załącznik Nr	Nazwa załącznika	Liczba stron
1.	Spis przedłożonych dokumentów w związku z przeprowadzonym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego	2
2.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – zakres rzeczowy	2
3.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – zakres finansowy	2
4.	Spis przedłożonych dokumentów w związku realizacją zadania – inne dokumenty	1
10.	Oświadczenie kierownika jednostki kontrolowanej o przeprowadzonych kontrolach z 21 czerwca 2012 r. z załącznikiem	7
11.	Wyjaśnienia Skarbnika Miasta i Gminy z 21 czerwca 2012 r. dot. ewidencji księgowej	1
12.	Wyjaśnienia Wójta z dnia 25 czerwca 2012 r. dot. rozbieżności wykonanych zadań	1
13.	Wyjaśnienia Wójta z dnia 25 czerwca 2012 r. dot. projektu organizacji ruchu	2
14.	Wyjaśnienia Wójta z dnia 28 czerwca 2012 r. dot. rozliczenia inwestycji (powierzchnia parkingów, wycięte drzewa)	5
15.	Wyjaśnienia Wójta 28 czerwca 2012 r. dot. inwentaryzacji geodezyjnej	1
16.	Wyjaśnienia Wójta 26 czerwca 2012 r. dot. ilości usuniętych drzew	

Stan faktyczny został utrwalony w niniejszym projekcie wystąpienia oraz w wymienionych niżej załącznikach.

Tabela 2. Wykaz załączników:

Załącznik Nr	Nazwa załącznika	Liczba stron
5.	Lista sprawdzająca rzeczową realizację zadania	3
6.	Lista sprawdzająca postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego (art. 4 pkt 8 uPzp)	1
7.	Lista sprawdzająca postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego (art. 67 ust. 1 pkt 5 uPzp)	1
8.	Lista sprawdzająca zakres finansowy realizacji zadania	2
9.	Protokół oględzin z cyfrowym zapisem zdjęć	3

(Kierownik jednostki kontrolowanej wraz z niniejszym projektem wystąpienia pokontrolnego otrzymuje załączniki o numerach: 5, 6, 7 i 8)

Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości/uchybień znajdują potwierdzenie w dowodach zebranych podczas kontroli, wymienionych w tabeli poniżej.

Tabela 3. Wykaz dowodów kontroli:

Dowody kontroli Nr	Nazwa dowodu	Liczba stron
1.	Protokół nr 20/2010 z dnia 24 września 2010 r. odbioru ostatecznego robót w asortymencie	3
2.	Tabela elementów rozliczeniowych do odbioru ostatecznego	3
3.	Umowa z dnia 8 kwietnia 2010 nr 1/ZFU-4/10 o roboty budowlano-montażowe	10
4.	Wydruki z ewidencji księgowej	6
5.	Projekt budowlany	38
6.	Dziennik budowy	18
7.	Powykonawczy obmiar robót z 25.06.2012 r.	1

Biorąc pod uwagę oceny i uwagi zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, po uwzględnieniu dokonanej przez Gminę Babiak w dniu 6 sierpnia 2012 r. wpłaty na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolski kwoty 7.277,36 zł tytułem dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, wnoszę o:

1. Prowadzenie - zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy *o finansach publicznych* - wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji, w odniesieniu do zadań realizowanych z udziałem dotacji celowych budżetu państwa.
2. Uzyskanie zatwierdzenia projektu organizacji ruchu zgodnego ze stanem faktycznym przez Starostę Kolskiego.
3. Ścisłe przestrzeganie wszelkich zapisów umów o udzielenie dotacji z budżetu państwa, a w przypadku NPPDL zgłaszanie do Wojewody Wielkopolskiego wszelkich zmian dotyczących realizacji zadania nie później niż przed planowanym finansowym zakończeniem inwestycji.
4. Prawidłowe i zgodne ze stanem faktycznym rozliczanie wykonanych robót budowlanych.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

Wojewoda Wielkopolski

Piotr Florek